

FINNMÁRKO-
KOMIŠUVDNA

FINNMARKS-
KOMMISSJONEN

Årsmelding *Jahkediedđáhus* 2022

01

Om kommisjonen *Komišuvnna birra*

Finnmarkskommisjonen er opprettet i medhold av Stortingets vedtak om finnmarksloven fra 2005. Kommisjonen skal avklare om det er eksisterende bruks- og eierrettigheter som folk i Finnmark gjennom langvarig bruk av utmarksressursene kan ha ervervet, men som ikke er anerkjent.

Rettighetskartleggingen skal skje på grunnlag av gjeldende nasjonal rett, og omfatter den grunnen som Finnmarkseiendommen (FeFo) overtok ved finnmarkslovens ikrafttredelse 1. juli 2006.

Fra 2013 skal kommisjonen i tillegg utrede krav om rettigheter til fiskeplasser i sjø- og fjordområder i Finnmark, dersom noen med rettslig interesse i en slik avklaring krever det. I forskrift til finnmarksloven er det gjort en presisering om at kommisjonen bare skal utrede interne rettighetsspørsmål i reindriften dersom noen med rettslig interesse i en avklaring av spørsmålet krever det.

Finnmarkskommisjonens mandat og arbeidsoppgaver er regulert i [finnmarkslovens §§ 29 til 35](#) og [forskrift om Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark](#).

Finnmarkskommisjonen ble oppnevnt av Kongen i statsråd 14. mars 2008. I dag har kommisjonen følgende medlemmer: Jon Gauslaa (leder), Ole Henrik Magga, Veronica Andersen, John Bernhard Henriksen og Ingrid Aamodt.

Kommisjonen har i 2022 avholdt 8 møter, hvorav 3 digitale. Kommisjonen har arbeidet i fem utredningsfelt i 2022.

Stuorradikki Finnmarkoláhka-mearrádus jagi 2005 mielddisbuvttii ahte Finnmarkkokomišuvdna ášahuvvui. Komišuvdna galgá čielggadit ahte leat go Finnmarkulaččat guhkit áiggi geavaheami vuodul háhkan geavahan- dahje eaiggáduššanvuoigatvuodaid meahcceresurssaide mat eai leat vel dohkkehuvvon.

Vuoigatvuodakártema vuodđun galgá leat gustojeaddji nationála riekti, ja kárten fátmasta eatnamiid maid Finnmarkkuopmodat (FeFo) válddii háldosis Finnmarkolága fápmuibidjama olis suoidnemánu 1. beaivve 2006.

Jagi 2013 rájes galgá komišuvdna maiddá čielggadit vuoigatvuodagáibádusaid guolástansajiide Finnmarkku mearra- ja vuotnaguovlluin, jus oktage rievttálaš beroštusa vuodul gáibida dákkár čielggadeami. Finnmarkolága láhkaásahas lea aiddostahttojuvvon ahte komišuvdna galgá čielggadit boazodoalu siskkáldas vuoigatvuodagažaldagaid dušše jus oktage rievttálaš beroštusa vuodul gáibida dákkár čielggadeami.

Finnmarkkokomišuvnna fápmudus ja bargu lea muddejuvvon [Finnmarkolágas §§ 29 – 35](#) ja [Finnmarkkokomišuvnna ja Finnmarkku meahcceduopmostuolu láhkaásahas](#).

Finnmarkkokomišuvdna nammaduvvui Gonagasas stáhtarádis njukčamánu 14. beaivvi 2008. Komišuvnnas leat dál čuovvovaš lahtut: Jon Gauslaa (jodiheaddji), Ole Henrik Magga, Veronica Andersen, John Bernhard Henriksen ja Ingrid Aamodt.

Jagi 2022 komišuvnnas leamaš 8 čoaikkima, main 3 ledje digitála čoaikkima. Komišuvdna lea bargan vihtta čielggadanguovllus jagi 2022.

Fra venstre/gurut bealde: Ole Henrik Magga, John Bernhard Henriksen, Jon Gauslaa (kommisjonsleder/komišuvdnajođiheaddji), Veronica Andersen og/ja Ingrid Aamodt. Foto/govven: Árvu

02

Felt 4 - Karasjok

Kárášjohka 4. čielggadanguovlu

Karasjok ble 25. januar 2011 kunngjort som felt 4. I desember 2019 avleverte kommisjonen den [første delrapporten for felt 4 Karasjok](#) som gjaldt 43 rettighetsmeldinger.

Siden 2020 har kommisjonen særlig arbeidet med 27 saker om interne rettsforhold i reindriften i Karasjok kommune. Arbeidet i felt 4 Karasjok ble avsluttet 1. desember 2022, da offentliggjorde kommisjonen den andre og siste [rapporten for felt 4 Karasjok – interne rettsforhold i reindriften](#).

Kommisjonen har tatt stilling til om de reindriftssiidaene/-fellesskapene som har fremmet rettighetsmelding/krav for kommisjonen har særlige beiterettigheter ut over den alminnelige

Kárášjohka almmuhuvvui 4. čielggadanguovlun ođđajagimánu 25. beaivve 2011. Komišuvdna almmuhii juovlamánu 2019 [4. čielggadanguovllu Kárášjoga vuosttaš oasseraportta](#) mii giedahalai 43 vuoigatvuodadieđáhusa.

Jagi 2020 rájes komišuvdna lea bargan erenomážit 27 áššiin boazodoalu siskkáldas riektediliid birra Kárášjoga gieldas. Bargu 4. čielggadanguovllus Kárášjogas gárvvistuvvui juovlamánu 1. beaivve 2022, ja komišuvdna almmuhii dalle nuppi ja manjimuš [raportta 4. čielggadan guovllus Kárášjogas – boazodoalu siskkáldas riektediliid](#) birra.

Komišuvdna lea konkluderen das ahte leat go boazodoallosiiddat/- searvevuodát geat leat

reindriftsretten. Rapportens overordnede tema er derfor knyttet til den interne fordelingen av reindriftsretten mellom de ulike siidaene/ driftsfellesskapene.

Ved vurderingen av kravene har kommisjonen anvendt alminnelige prinsipper om rettighetsserverv med grunnlag i langvarig bruk. Kommisjonen har i de fleste sakene konkludert med at de ulike kravsfremsetterne oppfyller vilkårene for erverv av en fortrinnsrett til reinbeite i alle fall i deler av det området deres krav gjelder. Innehaveren av en fortrinnsrett har ikke eksklusiv beiterett i området, men har et vern mot å bli fortrent derfra av andre siidaer.

Samtlige konklusjoner er enstemmige. Se ellers rapportens kapittel 8 til 37 der det er redegjort nærmere for konklusjonene og de vurderingene som ligger til grunn for dem. Twister om rettigheter som oppstår i etterkant av kommisjonens rapport om reindriftsinterne forhold i Karasjok, kan bringes inn for Utmarksdomstolen for Finnmark innen 1. juni 2024.

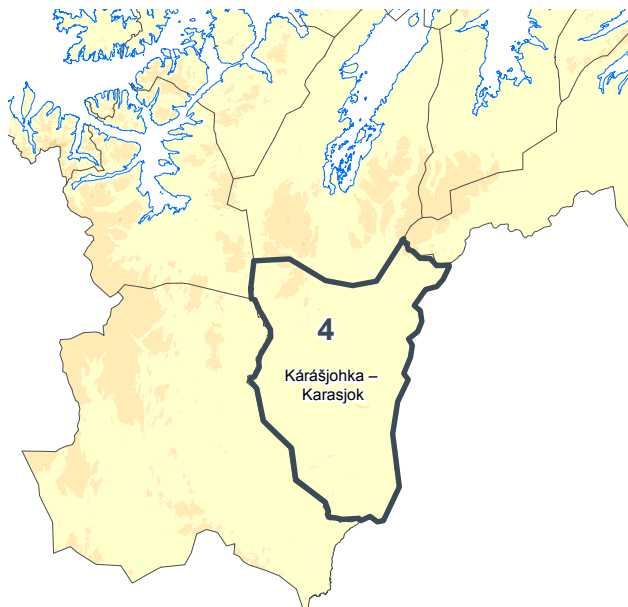
ovddidan vuoigatvuođadieđáhusaid/gáibádusaid komišuvdnii erenomáš guohtonvuoigatvuođat mat leat viidát go dábálaš boazodoalloriekti. Dan dihtii raportta váldofáddá lea čadnon boazodoallorievtti siskkáldas juohkáseapmái iešguđetge siiddaid/ doallosearvevuođaid gaska.

Gáibádusaid árvvoštalladettiin komišuvdna lea atnán dábálaš prinsihpaid mat gusket vuoigatvuođaháhkamii guhkit áigge geavaheami vuođul. Eanáš áššiin komišuvdna lea konkluderen ahte iešguđetge gáibádusovddideaddjit devdet eavttuid háhkamis vuosttašrievtti guohtumii goittotge osiin daid guovlluin maid leat gáibidan. Das geas lea vuosttašriekti ii leat eksklusiiva guohtonriekti guovllus, muhto suodjalus dasa ahte eará siiddat sáhttet duvdi sin doppe eret.

Buot komišuvnna konklusuvnnat leat ovttajenalačča. Geahča muđui raportta 8.–37. kapihttaliid gos konklusuvnnat ja árvvoštallamat mat leat vuođđun konklusuvnnaide leat čilgejuvvon dárkilabbo. Riiddut mat bohciidit maŋŋá go komišuvdna lea almmuhan raportta Kárášjoga boazodoalu siskkáldas riektediliid birra, sáhttet ovddiduvvot Finnmárkku meahcceduopmostuolu ovdii maŋimustá geassemánu 1. beaivve 2024.

Kommisjonens interesserepresentanter i felt 4 Karasjok fra 2012 til 2022 har vært:
Komišuvnna beroštusovddasteaddjit 4. čielggadanguovllus Kárášjogas áigodagas 2012–2022 leamaš:

- Laila Somby Sandvik,
for fastboende utmarksbrukere / fástaássi meahcásteaddjit
- John Aslak Johansen,
for friluftslivet / olgunastin
- Nils Aslak Boine,
for jordbruket / eanadoallu
- Aslak Mattis N. Eira,
for reindrifta / boazodoallu
- Mathis Nilsen Eira,
for reindrifta / boazodoallu

03

Felt 7 Tana/Tanafjorden

Deatnu/Deanuvuotna

7. čielggadanguovlu

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 23. september 2014 [felt 7 Tana/Tanafjorden](#) som utredningsfelt. Kommisjonen har i 2022 satt en frist for å melde inn rettighetsmeldinger i felt 7 til 1. desember 2022. Det har per 31. desember 2022 kommet inn 59 meldinger om mulige rettigheter i feltet. Disse er lagt ut på kommisjonens nettside.

Kommisjonen har i 2022 jobbet med å innhente fakta i sakene i feltet og startet utredningsarbeidet. Kommisjonen har også vært på en besiktigelse i feltet sammen med interesserepresentantene i august 2022.

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) har utført en ekstern sakkyndig utredning om bruk og rettsoppfatninger i feltet. NIKUs utredning er en del av det faktamaterialet kommisjonen kan anvende i sitt arbeid i feltet. Utredningen fra NIKU er tilgjengelig på kommisjonens nettsider.

Interesserepresentantene skal ved å følge kommisjonens arbeid, bidra til å sikre et bedre grunnlag for kommisjonens arbeid og rapport.

Kommisjonens interesserepresentanter i felt 7 Tana/Tanafjorden er:

Komišuvnna beroštusovddasteaddjit 7. čielggadanguovllus Deanus/Deanuvuonas leat:

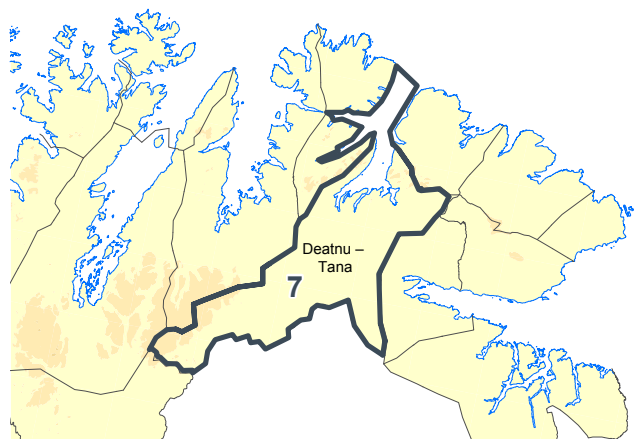
- Viktor Trosten,
for fastboende utmarksbrukere / fástaássi meahcásteaddjit
- Katri Sarak Somby,
for friluftslivet / olgunastin
- Jorunn Sottinen,
for jordbruket / eanadoallu
- Sverre Kimo Pedersen,
for kyst- og fjordfisket / riddo- ja vuotnaguolásteapmi
- Máret Elle Varsi Kemi (erstatte Nancy Porsanger Anti fra oktober 2022),
for reindrifta / boazodoallu
- Frode Utsi,
for reindrifta / boazodoallu
- Reidar Larsen,
for sjølaksefisket / mearraluossabivdu

Finnmárkokomišuvdna almmuhii čakčamánu 23. beaivve 2014 [Deanu/Deanuvuona 7. čielggadanguovlun](#). Jagis 2022 komišuvdna bijai áigemearri juovlamánu 1. beaivve sáddet vuoigatvuodadieđáhusa 7. čielggadanguvlui. Juovlamánu 31. beaivve muttus 2022 leat boahťan 59 diedáhusa vejolaš vuoigatvuodain čielggadanguovllus. Diedáhusat leat almmuhuvvon komišuvnna neahttasiidduin.

Komišuvdna lea jagi 2022 čohkken fáktádieduid čielggadanguovllu áššiide ja álggahan čielggadanbarggu. Ovttas beroštusovddasteddjiiguin komišuvdna lea maid fitnan geahčadeamen čielggadanguovllu borgemánu 2022.

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) lea čađahan olgguldas áššedovdi čielggadeami geavaheami ja riekteáddejumiid birra čielggadanguovllus. NIKU čielggadeapmi lea oassi fáktádieduin maid komišuvdna sáhtta atnit barggadettiin gielddas. Čielggadeapmi lea gávdnamis komišuvnna neahttasiidduin.

Beroštusovddasteaddjit galget čuovodettiin komišuvnna barggu leat veahkkinn sihkkarastimin buoret vuodu komišuvdna bargui ja raportii.

04

Felt 8 Kautokeino

Guovdageaidnu

8. čielggadanguovlu

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 18. september 2017 [felt 8 Kautokeino](#). Kommisjonen har per 31. desember 2022 mottatt 46 meldinger om mulige rettigheter i feltet. Disse er tilgjengelige på kommisjonens nettsted.

Kommisjonen har i 2022 gjort flere vitneintervjuer i Kautokeino, dette er intervjuer med personer som meldingsfremsettere har oppgitt som vitner/informanter (i innkomne rettighetsmeldinger/krav). Kommisjonen har hatt møte med interesserepresentantene i feltet i oktober 2022.

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) har levert den eksterne sakkyndige utredningen om faktisk bruk og rettsoppfatninger i feltet. NIKUs utredning er en del av det faktamaterialet kommisjonen kan anvende i sitt arbeid i feltet. Utredningen fra NIKU er lagt på kommisjonens nettside i 2022.

Kommisjonens interesserepresentanter i felt 8 Kautokeino er:

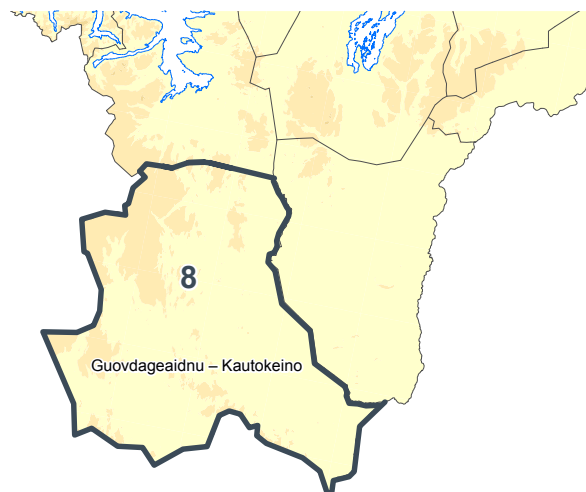
Komišuvnna beroštusovddasteaddjit 8. čielggadanguovllus Guovdageainnus leat:

- Kristine Nystad, *for fastboende utmarksbrukere / fástaássi meahcásteaddjit*
- Anton Leier Dahl, *friluftslivet / olgunastin*
- Kirsten Berit Gaup Hætta, *for jordbruket / eanadoallu*
- Aslak J. Eira, *for reindriften / boazodoallu*
- Karen Marie Eira Buljo, *for reindriften / boazodoallu*
- Inga Karen Anna Logje Gaup *for reindriften frem til oktober 2022. Ny oppnevning i 2023 / boazodoallu, gitta golggotmánu 2022 rádjai. Odda nammadeapmi 2023:s.*

Finnmárkokomišuvdna almmuhii čakčamánu 18. beaivve 2017 [Guovdageainnu 8. čielggadanguovllun](#). Juovlamánu 31. beaivve muttus 2022 komišuvdna lea ožžon 46 dieđáhusa vejolaš vuoigatvuodain dán čielggadanguovllus. Dieđáhusat leat biddjon komišuvnna neahttasiidduide.

Jagi 2020 komišuvdna lea čadahan mánga vihtanjearahallama Guovdageainnus. Jearahallamat leat dahkkon olbmuiguin geaid dieđáhusovddideaddjit leat evttohan vihtanin/árbediehttin (vuoigatvuodadieđáhusaineaset/gáibádusaineaset). Komišuvdna lea čoahkkinnastán čielggadanguovllu beroštusovddasteddjiiguin golggotmanus 2022.

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) lea geigen komišuvdnii olgguldas áššedovdičielggadeami čielggadanguovllu geavaheami ja riekteádejjumiid birra. NIKU čielggadeapmi lea oassi fáktádieđuain maid komišuvdna sáhtta atnit vuodđun barggustis čielggadanguovllus. NIKU čielggadeapmi lea almmuhuvvon komišuvnna neahttasiidduin jagis 2022.

05

Felt 9 Porsanger

Porsángu 9. čielggadanguovlu

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 16. september 2020 [felt 9 Porsanger](#) som utredningsfelt. Kommisjonen har pr. 31. desember 2022 mottatt 27 meldinger om mulige rettigheter i feltet. Meldingene er tilgjengelige på kommisjonens nettsted.

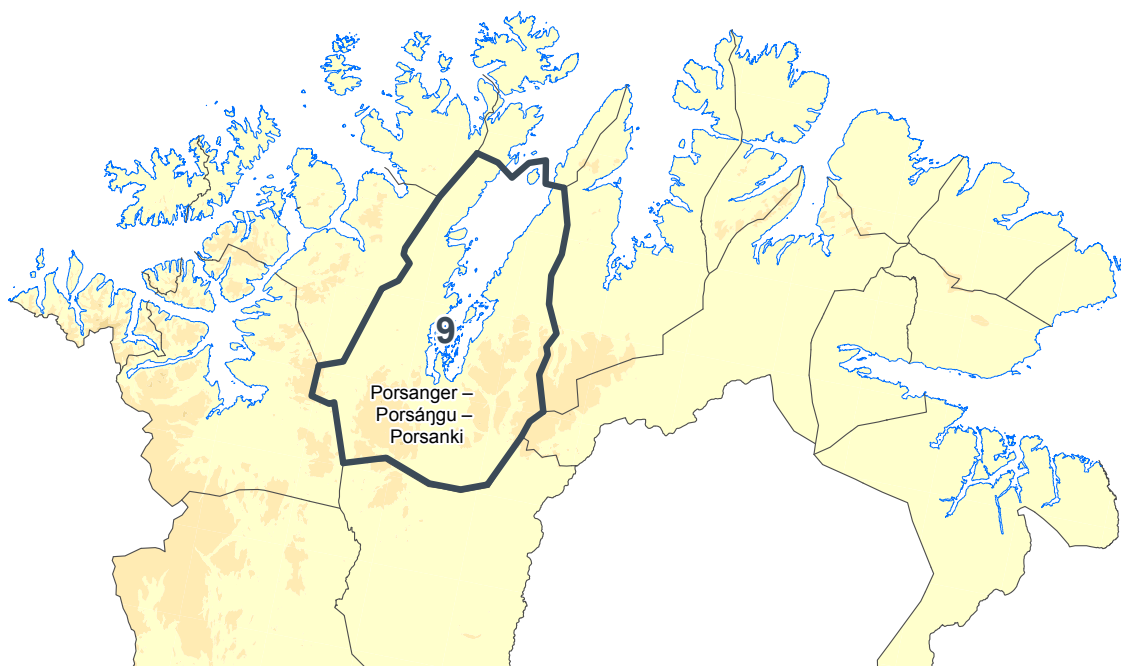
Kommisjonen har i 2022 fortsatt arbeidet med vitneintervjuer i feltet.

Norsk Institutt for kulturminneforskning (NIKU) holder på med den eksterne sakkyndige utredningen for kommisjonen om bruk av utmark og fiskeplasser i sjø, samt rettsoppfatninger i felt 9. Dette arbeidet vil være en del av faktagrunnlaget for kommisjonen.

Finnmárkokomišuvdna almmuhii čakčamánu 16. beaivve 2020 [Porsáנגgu 9. čielggadanguovlun](#). Komišuvdna lea juovlamánu 31. beaivve muttus 2022 ožžon 27 dieđáhusa vejolaš vuoigatvuođain čielggadanguovllus. Dieđáhusat leat gávdnamis komišuvnna neahttasiidduin.

Jagis 2022 komišuvdna lea joatkán jearahallanbargguid čielggadanguovllus.

NIKU (Norsk Institutt for kulturminneforskning) lea bargamin olgguldas áššedovdi čielggadanbargguin komišuvnna ovddas, ja ulbmil lea čielggadit 9. čielggadanguovllu meahccegeavaheami, mearraguolástansajiid, ja maiddái riekteoainnuid. Dát bargu lea oassin komišuvnna fáktádiehtovuodus.

06

Felt 10 Nordkyn/Sværholthelvøya Čorgaš/Spierttanjárga 10. čielggadanguovlu

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 10. oktober 2022 oppstart i nytt utredningsfelt, som er [felt 10 Nordkyn/Sværholthelvøya](#).

Rettighetskartleggingen omfatter den grunnen som Finnmarkseiendommen (FeFo) overtok fra Statskog SF ved Finnmarkslovens ikrafttreden 1. juli 2006 i kommunene Gamvik og Lebesby, samt i Nordkapp kommunes del av Sværholthelvøya. Kartleggingen omfatter også sjølakseplasser på FeFo-forvaltet sjøgrunn, og områder i sjø, Laksefjorden, avgrenset mot Tanafjorden (felt 7) og Nordkapp kommune.

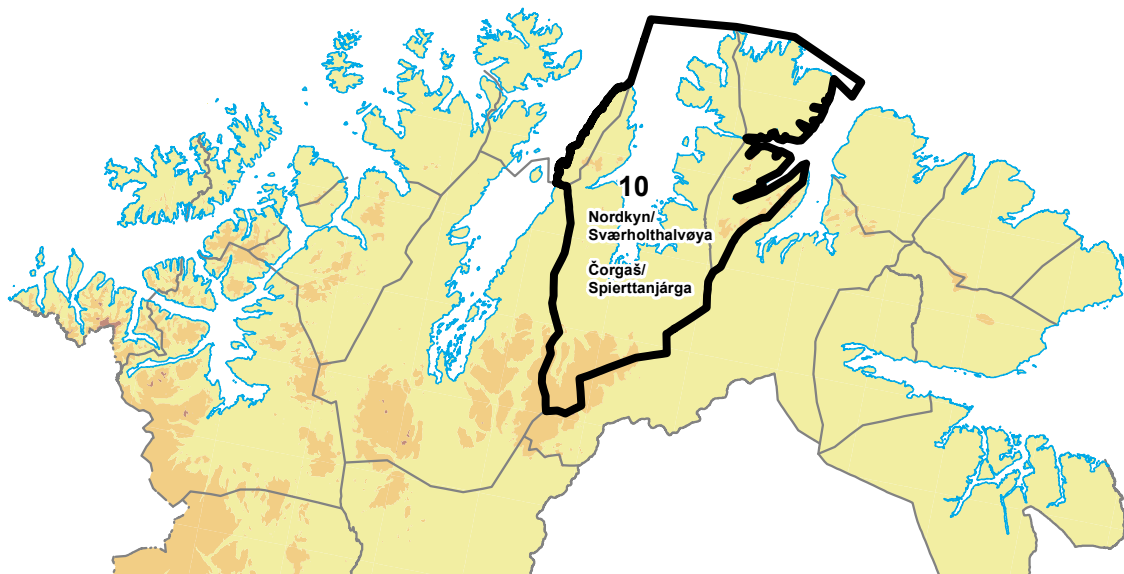
Kommisjonen har pr. 31. desember 2022 mottatt 9 meldinger om mulige rettigheter i feltet. Meldingene er tilgjengelige på kommisjonens nettsted.

Golggotmánu 10. beaivve 2022

Finnmárkokomišuvdna almmuhii álgaheami ođđa čielggadanguovllus, namalassii [10. čielggadanguovllus Čorgašis/Spierttanjárggas](#).

Vuoigatvuodaid kártemii gullet eatnamat Gámgaviikka gielddas ja Davvesiidda gielddas ja maiddái dan oasis Davvinjárgga gielddas mii lea Spierttanjárggas maid Finnmarkkuopmodaga (FeFo) válddii háldosis Statskog SF:s Finnmarkolága fápmui bidjamiin suoidnemánu 1.b. 2006. Kártenbargu fátmasta maiddái mearraluossabivdosajiid maid FeFo hálddaša, mearraguovlluid Lágesvuonas, guovlluid ráddjejuvvon Deanuvutnii (7. čielggadanguovlu) ja Davvenjárgga gieldda.

Juovlamánu 31. beaivve muttus 2022 komišuvdna lea ožžon 9 vuoigatvuodadiedáhusa vejolaš vuoigatvuodain čielggadanguovllus. Diedáhusat leat gávdnamis komišuvnna neahttasiiduin.

07

Kommunikasjon

Gulahallan

Informasjon og kommunikasjon er viktig for kommisjonen. Målet er å sikre en god og åpen prosess slik at befolkningen i Finnmark har kjennskap til kommisjonens arbeid.

På kommisjonens nettsider er det meste av grunnlagsdokumenter tilgjengelig. Blant annet publiseres innkomne meldinger om mulige rettigheter, arbeidene som er utført av sakkyndige og annet materiale som kan gi innsikt i og informasjon om kommisjonens arbeid. Nettsidene er på norsk og samisk.

Kommisjonen har erfart at informasjons-/ folkemøter, høringsmøter og annen kontakt med befolkningen, meldingsfremsettere og andre i de ulike feltene, er nødvendige bidrag til arbeidet med å opplyse saken før det konkluderes om rettighetsforholdene i feltet. I denne kontakten benytter kommisjonen de språkene som er naturlig i vedkommende felt. Meldingsfremsettere, vitner og andre får anledning til å benytte det språket de ønsker.

Diehtajuohkin ja gulahallan lea dehálaš komišuvdnii. Ulbmilin lea sihkkarastit buori ja rabas proseassa nu ahte Finnmárkku álbmot dovda komišuvnna barggu.

Komišuvnna neahttasiidduin leat eanáš vuodđodokumeanttat olámuttus. Earret eará almmuhat vuoigatvuođadieđáhusaid mat bohtet komišuvdnii, čielggademiid maid áššedovdit čadahit, ja eará materiálaid mat addet dieđuid komišuvnna barggu birra. Neahttasiidu lea sihke sámegillii ja dárogillii.

Komišuvdna lea vásihan ahte diehtajuohkin-/ álbmotčoahkkimat, gulaskuddančoahkkimat ja eará oktavuoha álbmogiin, dieđáhusovddasteddjiiguin ja earáiguin iešguđetge čielggadanguovlluin, leat dárbblašlačča čielggadan dihtii ášši ovdal go komišuvdna konkludere guovllu vuoigatvuođadiliid. Dáid oktavuodaid olis komišuvdna geavaha dan giela maid lea lunddolaš geavahit dan guovllus. Dieđáhusovddideaddjit, vihtanat ja earát besset geavahit dan giela maid háliidit.

08

Sikring av muntlige kilder *Njálmamálaš gálduid sihkkarastin*

Kommisjonen har i 2022 fortsatt arbeidet med å sikre muntlige kilder i områder der tradisjonell bruk av utmarka og sjø- og fjordområder i liten grad er skriftlig dokumentert. Hensikten er å sikre informasjon som kan være viktig for kommisjonens arbeid. Arbeidet er også i 2022 noe forsinket på grunn av pandemien.

Kommisjonen har så langt samlet inn 152 intervjuer av 181 eldre personer i områder som ikke er/var lyst ut som felt.

Jagi 2022 komišuvdna lea joatkán barggu sihkkarastit njálmamálaš gálduid guovlluin gos árbevirolaš meahcce- ja mearra/vuotnaguovlogeavaheapmi ii leat olus čálalaččat duođaštuvvon. Ulbmil bargguin lea sihkkarastit dieđuid mat sáhttet leat dehálaččat komišuvnna bargui. Pandemiija geažil dát bargu lea maŋŋonan maddái jagi 2022.

Dán rádjai komišuvdna lea čohkken 152 jearahallama mat lea dahkkon 181 vuorrasat olbmiguin guovlluin mat eai leat/ eai leamaš almmuhuvvon čielggadanguovlun.

09

Likestilling *Dásseárvu*

Kommisjonen arbeider utfra at det er viktig å synliggjøre både kvinners og menns bruk av utmark og sjø- og fjordområder i Finnmark. Dette følges opp blant annet i arbeidet som de sakkyndige gjør (i kravspesifikasjon), ved oppnevning av interesserepresentantene og ved utvelgelse av informanter/vitner til høringsmøter, bevisopptak og i prosjektet med muntlige kilder.

Komišuvnna mielas lea dehálaš ahte sihke nissonolbmuid ja almmáiolbmuid meahcce- ja mearra/vuotnaguovlogeavaheapmi Finnmárkkus čalmmustahttojuvvo. Dán čuovvulat sihke barggus olis maid áššedovdit čadahit (gáibádusčilgehusas), beroštusovddasteddjiid nammadeami olis, ja go válljet árbedihttiid/vihtaniid gulaskuddančoahkkimiidda, duođaštusčohkkenjearahallamiidda ja prošeavttaide gos lea sáhka čohkket dieđuid njálmamálaš gálduin.

Foto / Govven: Árvu

10

Kartleggingsarbeidet fremover

Boahttevaš kártenbargu

I [felt 7 Tana/Tanafjorden](#) planlegger kommisjonen et siste høringsmøte i mars 2023, der de sist mottatte rettighetsmeldinger behandles. Videre fortsetter kommisjonen utredningsarbeidet. Innhenting av fakta fra skriftlige (arkiver) og muntlige kilder (intervjuer) vil være et sentralt arbeid i 2023.

I [felt 8 Kautokeino](#) vil kommisjonen i 2023 fortsette arbeidet med å intervju de eldste informantene/vitnene som er oppgitt av meldingsfremsettere. Kommisjonen vil i samråd med interesserepresentantene planlegge den videre prosessen i feltet.

I [felt 9 Porsanger](#) vil de eksterne sakkyndige, Norsk Institutt for kulturminneforskning (NIKU), avslutte arbeidet med utredningen om bruken i feltet. I 2023 tar kommisjonen sikte på å planlegge oppnevning av interesserepresentanter i felt 9, de skal følge kommisjonens arbeid og bidra til å sikre et bedre grunnlag for kommisjonens arbeid og rapport.

I [felt 10 Nordkyn/Sværholthalvøya](#) starter de sakkyndige, Norsk Institutt for kulturminneforskning (NIKU), med den eksterne sakkyndige utredningen for kommisjonen om bruk av utmark og fiskeplasser i sjø, samt rettsoppfatninger i felt 10. Dette arbeidet vil pågå over et par år og vil være en del av faktagrunnlaget for kommisjonen.

Utenom utlyste felt: Sikring av muntlige kilder (intervjuer med eldre) har høy prioritet. Kommisjonen vil fortsette å gjøre vitneintervjuer med personer som meldingsfremsettere har oppgitt som vitner/informanter (i innkomne rettighetsmeldinger). I 2023 skal prosjektene med å sikre muntlige kilder (intervjuer eldre) utenom utlyste felt avsluttes. Dette er prosjekter der Samisk nærings- og utredningssenter (SEG) etter anbudsrunder gjør oppdrag for kommisjonen.

[7. Čielggadanguovllus Deanus/Deanuvuonas](#) komišuvdna lea plánen čadahit maŋimuš gulaskuddančoahkkima njukčamánuš 2023, gos komišuvdna gieđahallá daid vuoigatvuođadieđáhusaid maid lea ožžon loahpas. Dasto komišuvdna joatká čielggadanbarggu. Guovddáš bargun jagis 2023 gártá leat čohkket čálalaš fáktádieđuid (arkiivvain) ja njálmmálaš fáktádieđuid (jearahallamiid bokte).

[8. Čielggadanguovllus Guovdageainnus](#) komišuvdna joatká jagi 2023 barggu jearahallat boarrásamos árbedihttiid/vihtaniid maid dieđáhusovddideaddjit leat evttohan. Ovttas beroštusovddasteddjiiguin komišuvdna pláne čielggadanguovllu viidásat proseassa.

[9. Čielggadanguovllus Porsáŋggus](#) olgguldas áššedovdi, Norsk Institutt for kulturminneforskning (NIKU), loahpaha čielggadanbarggu čielggadanguovllu geavaheami birra. Jagis 2023 komišuvdna pláne čadahit beroštusovddasteddjiid nammadeami 9. čielggadanguovlui, ja sii galget čuovvut komišuvnna barggu ja leat veahkkín sihkkarastimin buori vuodu komišuvnna bargui ja raportii.

[10. Čielggadanguovllus Čorgašis/Spierttanjárggas](#) álggaha áššedovdi, Norsk Institutt for kulturminneforskning (NIKU), čielggadanbarggu komišuvnna ovddas 10. čielggadanguovllu meahci ja mearrabivdosajiid geavaheami birra ja maidái guovllu riekteádejumiid birra. Dát bargu bistá moadde jagi ja lea oassi komišuvnna čielggadanbarggu fáktávuodus.

Guovllut mat eai leat vel almmuhuvvon:

Komišuvdna vuoruhá sihkkarastit njálmmálaš gállduid (jearahallat vuorrasat olbmuid). Komišuvdna joatká maid jearahallat vihtaniid/árbedihttiid geaid dieđáhusovddideaddjit leat evttohan (vuostáiváldon vuoigatvuođadieđáhusain). Jagis 2023 loahpahuvvojit njálmmálaš gállduid sihkkarastin prošavttat (vuorrasat olbmuid jearahallamat) guovlluin mat eai leat vel almmuhuvvon čielggadanguovllun. Dát leat prošavttat maid Sámi ealáhus- ja guorahallanguovddáš (SEG) fálllogilvuoruid maŋŋá čađa komišuvnna ovddas.

11

Kort om status siden oppstart

Oanehaččat stáhtusa birra

álggu rájes

Finnmarkskommisjonen har vært i operativ virksomhet siden februar 2009. Kommisjonen tar stilling til innkomne rettighetsmeldinger/krav, og gjør egne undersøkelser om historiske bruks- og eierrettigheter i et felt. Kommisjonens konklusjoner i et felt publiseres som en rapport.

I felt 4 Karasjok med mange rettighetsmeldinger/krav som gjelder interne rettsforhold i reindriften har det blitt en egen rapport for dette.

Alle kommisjonens rapporter og kortversjoner finnes på kommisjonens nettside.

- [Felt 1 Stjernøya/Seiland](#), kunngjort februar 2009, avsluttet mars 2012.
- [Felt 2 Nesseby](#), kunngjort februar 2009, avsluttet februar 2013.
- [Felt 3 Sørøya](#), kunngjort mars 2010, avsluttet oktober 2013.
- [Felt 4 Karasjok](#) – første delrapport ble offentliggjort 11. desember 2019. Feltet ble kunngjort 25. januar 2011.
- [Felt 4 Karasjok – interne rettsforhold i reindriften](#), andre delrapport ble offentliggjort 1. desember 2022.
- [Felt 5 Varangerhalvøya øst](#) (Vadsø og Vardø) kunngjort mars 2011, avsluttet juni 2014.
- [Felt 6 Varangerhalvøya vest](#) (Båtsfjord og Berlevåg) kunngjort mai 2013, avsluttet oktober 2015.

www.finnmarkskommisjonen.no

Finnmárkokomišuvdna leamaš operatiiva doaimmas guovvamánu rájes jagis 2009. Komišuvdna árvvoštallá vuoigatvuodadieđáhusaid/gáibádusaid mat leat sáddejuvvon komišuvdnii, ja čadaha iskosiid historjjálaš geavahan- ja eaiggáduššanvuoigatvuodaid hárrái čielggadanguovlluin. Komišuvnna konklusuvnna čielggadanguovlluin almmuhuvvojit raportan.

4. Čielggadanguovllus Kárášjogas gos ledje ollu vuoigatvuodadieđáhusat/gáibádusat mat guske boazodoalu siskkáldas riektedilliide, lea komišuvdna almmuhan sierra raportta daid diliid birra.

Buot komišuvnna raporttat ja raporttaid oanehisveršuvnnat gávdnojit komišuvnna neahttasiidduin.

- [1. Čielggadanguovlu Stierdná/Sievju](#), almmuhuvvui guovvamánu 2009 ja gárvvistuvvui njukčamánu 2012.
- [2. Čielggadanguovlu Unjárga](#), almmuhuvvui guovvamánu 2009 ja gárvvistuvvui guovvamánu 2013.
- [3. Čielggadanguovlu Sállan](#), almmuhuvvui njukčamánu 2010 ja gárvvistuvvui golggotmánus 2013.
- [4. Čielggadanguovlu Kárášjohka](#) – vuosttaš oasseraporta almmuhuvvui juovlamánu 11. beaivve 2019. Čielggadanguovlu almmuhuvvui ođđajagimánu 25. beaivve 2011.
- [4. Čielggadanguovlu Kárášjohka – boazodoalu siskkáldas vuoigatvuodadiliit](#), nubbi oasseraporta almmuhuvvui juovlamánu 1. beaivve 2022.
- [5. Čielggadanguovlu Nuorta Várnjarga](#) (Čáhcesuolu ja Várggát) almmuhuvvui njukčamánu 2011 ja loahpahuvvui geassemánu 2014.
- [6. Čielggadanguovlu Oarje Várnjarga](#) (Báhcavuotna ja Bearalváhki) almmuhuvvui miessemánu 2013 ja loahpahuvvui golggotmánus 2015.

12

Møter Čoahkkimat

Kommisjonsmøter 2022 Komišuvdnačoahkkimat 2022

Dato / beaivi	Sted / báiki
25. januar / Ođđajagimánu 25. b.	Digitalt møte / Digitála čoahkkin
14. – 16. mars / Njukčamánu 14. – 16. b.	Oslo / Oslos
5. april / Cuoŋománu 5. b.	Digitalt møte / Digitála čoahkkin
3. mai / Miessemánu 3. b.	Digitalt møte / Digitála čoahkkin
20.–22. juni / Geassemánu 20.–22. b.	Oslo / Oslos
22.–25. august / Borgemánu 22.–25. b.	Tana / Deanus
18.–20. oktober / Golggotmánu 18.–20. b.	Kautokeino / Guovdageainnus
6.–8. desember / Juovlamánu 6.–8. b.	Oslo / Oslos

Møter med interesserepresentantene 2022 Čoahkkimat beroštusovddasteddjiiguin 2022

Dato / beaivi	Felt / guovlu	Sted / báiki
24.–25. august / Borgemánu 24.–25. b.	Felt 7 Tana / Tanafjorden / Deatnu / Deanuvuotna	Tana / Deanus
19. oktober / Golggotmánu 19. b.	Felt 8 Kautokeino / Guovdageaidnu	Kautokeino / Guovdageainnus

Andre møter og representasjoner i 2022

Eará čoahkkimat ja ovddasteamat 2022:s

Dato / beaivi	Felt / guovlu	Deltatt / Oassálasti
7. februar / Guovvamánu 7. b.	Innlegg om hvordan kommisjonen ivaretar den samiske dimensjonen på Høyesteretts faglunsj / <i>Ovdanbuktin Alimusrievtti fágačoahkkimis das ahte mo komišuvdna áimmahuššá sámi dimenšuvnna.</i>	Jon Gauslaa med innlegg / doalai sáhkavuoru.
21. mars / Njukčamánu 21. b.	Seminar i Høyesterett – Samiske saker i norske domstoler / <i>Seminára Alimusrievttis – Sámi áššit Norgga duopmostuoluin.</i>	Jon Gauslaa med innlegg / doalai sáhkavuoru. Kommisjonsmedlemmer og sekretariatet / <i>Komišuvdnalahtut ja čállingoddi.</i>
10. november / Skábmamánu 10. b.	Informasjon om kommisjonens arbeid på Polmak bygdelags årsmøte / <i>Diehtujuohkin komišuvnna barggu birra Buolbmát gilisearvvi jahkečoahkkimis.</i>	Sekretariatet med innlegg / <i>Čállingoddi doalai sáhkavuoru.</i>
1. desember / Juovlamánu 1. b.	Offentliggjøring av andre delrapport for felt 4 Karasjok / <i>4. čielggadanguovllu nuppi oasseraportta almmuheapmi.</i>	Kommisjonen og sekretariatet / <i>Komišuvdna ja čállingoddi.</i>

FINNMÁRKO-
KOMIŠUVDNA

FINNMARKS-
KOMMISJONEN

Besøksadresse / Čujuhus

Tinghuset / Diggevisti, 9845 Tana / Deatnu

Poastačujuhus / Postadresse

Pb. 24, 9846 Tana / Deatnu

Tlf: 78 92 64 40

E-post / E-poasta

finnmarkskommisjonen@domstol.no

Nettside / Neahttasiidu

www.finnmarkskommisjonen.no